

EBELUO

Yá pò kú láe bee guu

Ké wà íbelèsè ní Yesudeo, bee mé tò an gbèe ye fu, ò lápi kèna lé tékpańgu aa ze gbãa Dii náaíkèa guu. A mè Kilisi zò de malaika ò ãnabiola pii, mé zì pò a kè gbèpii yá musu de an pòla pii. Za lápi daaleawa à mè Lua azia òbwèe a né Yesu Kilisi ù (1.1-3). Lápi kpaalea lee pla:

A séia (1.4-10.18) lé Kilisi dea pópíia yá booleke. Anabiò ò a deńla adoo (1.1), a de malaikaola boe (1.4-2.18), a de Mòizi ní Yozueeola (3.1-4.13). A de luabaakuarńo káau sa'onkiaola (4.14-7.28). A azia kpà sa'obo ù à gà lipãakãawa gbèpii, ò bee de sa dasi pò Isailio ò yãala pii (8.1-10.18). A zewèwèe wà sò Luazi, zé pò sa'oa pãle i e wè yãao. A plaade (10.19-13.17) lé tékpawágu wà ze gbãa Yesu náaíkèa guu (10.19-39). Wekíi luabaakuarńo káau luanaaikenao yá kúu (lee 11). Ale ledawá wà wépe Yesu Kilisiwa, ké wà e íbelèsèawanò fò laaàwa (12.1-11). Ledama gbèzã ò gbèc gbaa laaio gbèa (12.12-13.19), lápi kèna fòkpamá à báaadàngu (13.20-25).

Lua Né de malaikaola

¹ Lua òbaa ãnabione yãa dodo dasi, ò aa yáze ò wá deziõne dasi,

² ama àà Né mé yá'òwèe gòò gbèzãe beeo zì sa. Népi sabai ò Lua dúnia kè, a díle òme a gò pópíi ví.

3 Ome Lua gawi tekea ũ, aà kua ũ zálala. Ome pópíi kúa ní a yá'oa gbāao. Gbé ó duunawoloa gbea à gè z ò le musu Z ó de o plaii.

4 Lá tó p o a blè gbia de malaika o p o a, màa aà z ó deńla l o .

5 Lua yáe bee ò malaikaee yāae?

Ma Nén n ũ, n Maen ma ũ gbā,*
ge máme máo de aà Mae ũ,
aàpi i o de ma Né ũ.†

6 Ké Lua tò a yoa mò dúnia guu, à mè a malaika o kúleè píi.

7 Malaika o yá musu à mè,
i a iwao li íana ũ,
i a zíkēnapi o li tévua ũ.‡

8 Aà Né yá musu s o , à mè:
Lua, níy o z o lea báawa g o piie,
ni o n kíake lípana kúa yázedē ũ.

9 N ye maakeai, ní za vāikeau.
A yáí tò Lua, n Lua, n kpa kpalau,
à p o na p i sima de n gbé o la.§

10 Wa ò l o :
Dii, n t o le kàle asínizí,
musuá n o zíkēae.

11 Ampíi aa gē, kási níy o kue.
Aa zikū lán p o kasawa,

12 ní ní koo lán p e wa,
ní ní lile lán p o kasawa.
Mpi s o níy o dou g o piie,
n g o láaa v i o.*

* 1:5 Soū 2.7 † 1:5 2Sam 7.14 ‡ 1:7 Soū 104.4 § 1:9 Soū 45.7-8 * 1:12 Soū 102.25-27

13 A yáε bee ò malaikaeε yāae?

Zōle ma ɔplaai

e màò n ibεεo kenε n gbadibɔ ũ.†

14 Malaikaɔá zíkεnaɔne nípii, nisína pɔ Lua ì ní zì dɔi gbé́ pɔ aa bɔ ziaɔleε.

2

Yesu gɔa gbēnazina ũ lāwāwa

1 Ayāmeto wà yá pɔ wá mà kũ ɔplapla, ké wásu zā zéwao yáí.

2 Asa lá ikoyā pɔ malaikaɔ òá síanaε,* mé wà fiabò gbé́ pɔ gĩ mai aa pàaɔne a zéwa,

3 tó wi suabaa zɔɔpi yāda sao, wá bɔe? Suabayāpi bò Dii kíie, ɔ gbé́ pɔ màò a síanapīliwāwεε.

4 Lua suabayāpi seela òbɔné yābɔnsaεo ní dabud-abu dasi keaɔ guu ní a Nisína gba pɔ a bīilεwεε a pɔeāwao.

5 I ke malaikaɔ ɔ Lua dúnia zia pɔ wále a yā'o nàné ní ɔziò.

6 A ku guei wà mè:

Bón gbēnazina ũ ké aà yá ìò dɔngui?

Bón aà ũ ké ni laaidɔwài?

7 N aà kèsā malaikaɔzi gɔɔpla,

n aà kpà kpalau ní gawio ní beεεo.

8 N tò pɔpii misiilεè.†

Ké Lua tò pɔpii misiilεè, i a kee to misiilεaè saio. Tia kéwa, wi e pɔpii misiilεè gíao,

† 1:13 Sou 110.1 * 2:2 Gal 3.19 † 2:8 Sou 8.4-6

⁹ wá è Yesu yáε. Lua àà kèsā malaikaɔzi gɔɔpla, ké Lua gbēke guu àà ga gbépii gēε ũ, ɔ à àà kpà kpalau ní gawio ní bεεεo ga taasi pɔ a kè yáí.

¹⁰ Lá pɔpii bò Lua kíí mé pɔpii de àà pɔ ũ, ké a ye gē ní gbéɔ a gawi guu dasi a néo ũ, à kù àà to an Suabanki gɔ wásawasa taasikea guue.

¹¹ Gbé pɔ lé gɔ Lua pɔ ũ ní gbé pɔ lé ní ke Luapi pɔ ũo an de doŭε. A yáí tò àà ní síisia a dāunaɔ ũ lí àà wí kũo.

¹² A m̀è:

Má n yá'o ma dāunaɔne,
má n táasile kɔkāaa guu.‡

¹³ A m̀è lo:

Má àà náai ví.§

A m̀è lo:

Má ké, ní né pɔ Lua kpàaɔ.*

¹⁴ Lá népiá gbēnazinaɔne, màa ààpi sɔ à gɔ gbēnazina ũ lánwa, ké à ga, i Ibiisi pɔ í ga gba zé kaale,

¹⁵ i gbé pɔ aale víake gaε aa gɔ a zɔɔ ũ e ní wēni léuɔ bo.

¹⁶ Síana guu malaikaɔ ɔ àle ɔdamáo, Ablahaũ buiɔne.

¹⁷ A kù àà gɔ lá a dāunaɔwa yápii guue, ké à gɔ Sa'onkia sùuude náaide ũ Lua zí guu, i gbéɔ duuna kémá.

¹⁸ Lá à taasikè à yɔa fɔ, a fɔ do gbé pɔ wàle ní yɔɔle.

3

Yesu de Mɔizila

‡ 2:12 Sou 22.23 § 2:13 Isa 8.17 * 2:13 Isa 8.18

¹ Bee yáí ma gbéó, á gbé pọ́ Lua á sisi a mo àà kííó, à láasooke Yesu pọ́ Lua àà zì wá lousisize Sa'onkia ũwa.

² A náai ví Lua a dílenaε, lá Mọizi kuò Lua uawa.*

³ Lá uakpana bεεε ìò de uaa, màa Yesu gawi zōo de Mọizi pọ́a.

⁴ Ua píí a kpana víε, mé pọpii Kalenan Lua ũ.

⁵ Mọizi náai ví Lua ua zíkεna ũ yá pọ́ a mo seela ũ.

⁶ Kilisi sō, uabelepi néε. Luapi a ua nàè àà oziε. Wáme wá uapi ũ, tó wá pọ́ pọ́ wá wé doi yá kŭa ní sōo dílea ní ponaο.

Lua gbéó kámabokii

⁷ A yáí lá Lua Nisina òwa, tó a Lua loo mà gbã,

⁸ ásu swágbãake lá á deziò kè aa ma yō goo pọ́ aa bọ́ ma kpe guwaiwaiuwao.

⁹ Baa ké aa ma yãkεao è wè bla, aa ma yō we, aa ma gbãa legwà.

¹⁰ Ǿ ma pọ́ pà gbépiòzi, ma mè aalò pãalemεε goopiε, aa ma yá kŭao.

¹¹ Ǿ má ò ní maziao ní pofεo ma mè, aa gē ma kámabokiiuo fá.†

¹² Ma gbéó, à laaika á gbēε su àò sō vāi lua-naaikεsai ví e aà ge kēò Lua bēεwao.

¹³ Gu pọ́ ì do, i me gbã píi, àò ledakōwa, ké duuna su á gbēε sásã àà swá gbãakŭo yáí.

* **3:2** Nao 12.7 † **3:11** Sou 95.7-11

14 Asa Kilisi gbéon wá ũ, tó wá zea gbāa mé wá àà náai ví lá wá ví káauwa e a léwa.

15 Lá wa òwa,
tó a Lua ɔɔ mà gbã,
ásu swágbāake lá á deziò kè
gɔɔ pó aa bò ma kpewao.

16 Deɔ mé gbé pó aa Lua ɔɔ mà aa bò aà kpeɔ ũi,
mé i ke gbé pó Moizi ní bóle Egipiò bàasio?

17 Deɔ Lua pɔ pàrízi e wè blai, mé i ke gbé pó aa
duunakè, an ge gò kále guwaiwaiuo bàasio?

18 Deɔ a ònè ní azíao aa gè a kámabokíiu ni, mé i
ke gbé pó gí aà yāmaio bàasio?‡

19 Wá è aai e gèuo an luanaaikesai yái.

4

1 Lá gèa kámabokíiu lé pó Lua gbè gí ku, wà
laaika ké wá gbèe su kuawào.

2 Asa wa baona mà lánwae. Yá pó aa màpi i
àikenéo, ké aai ma ní luanaaikεaoo yái.

3 Wá gbé pó wa yápi síò, wi gè kámabokíi pó Lua
a yá'ò guu à mè:

Má ò ní mazíao ní pɔfèo ma mè,
aa gè ma kámabokíiu.*

A yá bee ò, baa ké à a zí mìde za dúnialekεɔɔ,

4 asa wà gɔɔ soplade yá'ò guei wà mè, gɔɔ soplade
zí Lua kámabò ní zí pó á kèò píi.†

5 Wá mà tia à mè, aa gè a kámabokíiu.

6 Lá gbé pó aa baonapi mà káauo i gèuo ké aai sio
yái, ò a gèa gò gbèpāleɔne.

‡ 3:18 Nao 14.26-35 * 4:3 Sou 95.11 † 4:4 Daa 2.2

7 ɔ Lua èa gɔɔdɪle lɔ wɪ mɛ gbã, asa à gègè a gbɛa ɔ à Davidi gbà lé a ò lá wa ò tiawa, tó a Lua lɔ mà gbã, ásu swágbãakɛo.

8 Tó Yozuee gèínɔ kámabokɪpiu yãa,‡ dɔ Lua i gɔɔ pãle yã'o gbɛzão.

9 A yáí tò kámabokii gò Lua gbéɔnɛ.

10 Asa gbé pó gè Lua kámabokiiu kámabò ní a zɪoɛ, lá Lua kámabò ní a zɪowa.

11 Lá màaɛ, wà wetã wà gè kámabokɪpiu, ké wá gbèe su gí Lua yãmai àà fu lánwao yáí.

12 Lua yá bée mé a gbãa, a lé na de fènda lekpeplaa. I ní zɔ à gè nòsekpeau e nisinau, i gè gupɛekiiu e bóɔu, i làasoo ní nòse yáo gwa.

13 Lua pɔkɛae ulɛaèò, a kee kpaàè guio. Lua pó wá wá yáɔ séle siuè, i pópɪi e e a biwà.

Yesu de sa'onkiaɔla

14 Lá wá Sa'onkia zɔɔ pó luabɛ kèaa e Lua kɪiu ví Lua Né Yesu ũ, wàò zé pó wá sè yá kũa gíũgíũ.

15 Asa wá Sa'onkia pó a fɔ wènadɔwèe wá gbãasaikɛ guu ví. Wà àà yò lánwáwa yápii guu, i duunakɛo.

16 Ayãmeto wà sɔ Lua gbèkɛkɛnɛde kpalabaai ní sɔo dilɛa, ké àà wá wegwa, i gbèkɛkɛwèe a gɔɔwa.

5

1 Wɪ Lua ua sa'onkia píi sé gbéɔ guuɛ, wɪ àà dilɛ ní yákekɛna ũ Lua kɪi, iɔ mɔè ní gbɔɔ, iɔ àà gbagbané ní duuna yáí.

‡ 4:8 Iko 31.7, Yoz 22.4

2 A f̄õ d̄õ ní gbé p̄o aa s̄as̄a an d̄õsaikε guuo, asa aàpi kú ní gb̄asaikεo s̄õε.

3 A yáí sema aà sa'o azia duuna yá musu, lá ì o gbé k̄iniõ p̄o yá musuwa lo.*

4 Gb̄e lí azia kpa kpalapiuo. Lua mé ì aà kpá lá à Aalona kpàwa.†

5 M̄aa s̄õ Kilisi i azia kpa sa'onkia kpalauo, Lua mé aà kpàù à m̄è:

Ma Nén n ũ, n Maen ma ũ gb̄a.‡

6 A ò guei lo:

Nȳõ de sa'ona ũ ḡoo pii

lán M̄ekizεdεwae.§

7 Ḡoo p̄o Yesu kú d̄unia guu, à wabikè ní wii gb̄ao ní wé'io,* à kulekè Lua p̄o a f̄õ à a si gawae, ò Luapi aà yāma, ké ì a yá da yáí.

8 Baa ní aà luanεkeo, à misiilea Luaε dàda a taasikea guu.

9-10 Ké maa p̄èwà à làa, Lua aà kpà Sa'onkia ũ lán M̄ekizεdεwa, ò à ḡò suabaa láasai mi ũ gbé p̄o aale a yāmaõne píi.

Laaikaa fuai

11 Yá bee musu wá yāví dasi wà oé, āma a b̄ooλεkeεa z̄i'ũε, asa ili yázεd̄õ kpaa lo.

12 A gbé p̄o a ḡεḡεu kéwa, a maa ào de yādanedeo ũε, āma e tia á de wà εa Lua yá p̄o w̄i dada gbé dafuõne daé loε. Ȳs̄ mé k̄õsiánõ, i ka ȳõunableo.†

13 Asa ȳõmina píiá néε, i ka guei yázεde guuo.

* 5:3 Lev 9.7 † 5:4 B̄oa 28.1 ‡ 5:5 Soū 2.7 § 5:6 Soū 110.4

* 5:7 Mat 26.36-46 † 5:12 1Kn 3.2

14 Yõuna sõ, gbé kàsaá pò aa dókèdò pòe. Aa maa dõakõe ní vâio dàda.

6

1 Ayãmeto wà Kilisi yá sèiaõ kpa saalo, wí gé ae e wà gõ gbé kàsaã ù. I ke wá ea mikèa yá gianãwa ge luanaaikèa daale lo no

2 ge da'ilè yãdadaa ge ònaama ge geõ vua ge zia yákpalekèa.

3 Wà yá beeõ kpa saalo, wí gé ae, tó Lua wèi.

4 Asa tó gbé wé kè à Lua gba è, mé à baa è Lua Nisina guu,

5 tó à Lua yá ní dúnia pò lé mós gbãao ìe à a na dõ,

6 tó à gbàsa fù, a zé kú à ea nòselilè lo, asa àle Lua Né páliwa azia lo, àle widawà gupuae.

7 Tó lou lé ma tõeewa mòmõõ, àle mõe e, mé à pò pò àikè sèwanaõne bõle, Lua ì báaadau.

8 Tó le ní leaao ì bõle sõ, a giae, a zã ní lekèaeoo.* A mide ní téoe.

9 Apio sõ ma gbé yenzideõ, baa ké wá ò màa, wá dõ ké á kua de beea, á kú suabaze guu.

10 Lua ì yãke a zéwa, á yãkeõ ní á yeaaàzio a sãaãguo, asa a donlekè aà gbéõne, mé àle ke e tia.

11 Wá ye á baade àò ãiaví màa e a léwa, ké ásu seake pò pò á wé dõì yá musuo.

12 Asu tó á me ke kpèleo. A gbé pò aale Lua náaike ní menao aale pò pò Lua a legbè eo òesé.

Lé pò Lua gbèè sea vîo

13 Gõõ pò Lua lé legbè Ablahaũe, lá gbèe ku deaàla aà legbè ní aà tóoo, a yáí a gbè ní azia tóo,

* 6:8 Daa 3.17-18

14 a òè faaisai à mè á báaadaaàgu, í to aà bui kó.†

15 Ablahaũ menakè, ò à pò pò Lua a legbè è.

16 Wì legbè ní gbé pò deńla tóoε. Legbèa mé ì to wà yá síana dō, mé ì lekpa a bōaané.

17 Ké Lua ye ɔɔ gbé pò a legbèa a gō ní pò ũɔne wásawasa a lé lile a v̄io, ò a ò ní azíao.

18 Beewa yá mèn pla ku a lile a v̄io, Lua a f̄s εeto a musuo. Yápio lé wá gbé pò wa naaazio gba sō maamaaε wàò yá pò wá wé d̄oi k̄ua seasai.

19 Bee ò wá wé d̄oi wá w̄enid̄oɔ ũ. A náai v̄i mé a gbāa, ì zwāa pò daa Lua kp̄eu‡ baav̄iwan̄o,

20 gu pò Yesu d̄ōaa ḡèuw̄εε à ḡò Sa'onkia ũ e ḡoɔpii lán M̄ekiz̄ed̄ewa.

7

Sa'onkia M̄ekiz̄ede

1 M̄ekiz̄ed̄epi de yāa Salema kía, Lua Musude sa'ona ũε. Ḡoɔ pò Ablahaũ z̄iblè kíaɔwa, àle su, ò M̄ekiz̄ede gè d̄āaàle, à báaad̄āaàgu.*

2 Ablahaũ àiz̄εε pò àle suò píi kwide kp̄awà. M̄ekiz̄ede tó bee mè yāmaa kía. Bee gb̄ea Salema kía bee mè, aafia kía.

3 A de ní dao ní deziɔ v̄io, aà w̄eni daalea ge mid̄ea v̄io. A b̄ò lán Lua Néw̄ae, sa'onan aà ũ ḡoɔpii.

4 A gwa lá a z̄oɔ. Wá dezi káau Ablahaũ àiz̄εε pò a s̄èle z̄i guu kwide kp̄awà.

5 M̄oizi ikoyā dil̄ε Levii bui pò de sa'ona ũɔne aa pò kwide sí ní Isaili deew̄a,† baa ní ní Ablahaũ buikeo.

6 M̄ekiz̄ed̄eá Levii bui no. N beeo à Ablahaũ pò kwide sí à samaa'ò Ablahaũ pò Lua legbèè.

† 6:14 Daa 22.16-17 ‡ 6:19 Lev 16.2 * 7:1 Daa 14.17-20 † 7:5 Nao 18.21

7 Seasai gbé pọ samaa'ò gbéé zṣo de gbé pọ à samaa'òelae.

8 Sa'ona pọ aaí pọ kwide sipioá gbé pọ ì gaone. Mekizede sṣ, gbé pọ wà mē Ìo ku gṣṣpiin aà ũ.

9-10 Gṣṣ pọ Mekizede gè dà Ablahaũe, wi Levii i yāao, a ku a dezi mae Ablahaũ pleue. Ayāmeto wa fṣ o se, gṣṣ pọ Ablahaũ pọ kwidepi kpà, Levii bui pọ wí pọ kwide kpámáó mé kpà.

11 Levii bui sa'onapio mé Mṣizi ikoyā zína ũ. Tó aa fṣ to gbéó gṣ wásawasa, an bàa àó kú ní sa'on páleo lán Mekizede wa be? Mé i ke Aalona bui bàasio.

12 Tó sa'onao líle, sema ikoyā líle.

13 Gbé pọ wà yá beeo ò aà yá musuá Isaili bui pọ a gbé i sa'ozí ke yāaoe.

14 Asa wá dṣ sáasá ké wá Dii bò Yuda bui guue. Wi ma Mṣizi sa'oyá'ò buipi musuo.

15 Yá pọ yápi zu'on ke: Sa'on pále bò lán Mekizede wa.

16 Aà dileaá ikoyā ge buikéyā no. Aà wēni láasai gbāa yáie.

17 Asa wà mē:
Nyṣo de sa'ona ũ gṣṣpii
lán Mekizede wa.‡

18 Maa wà yá káau bádè, ké a gbāao mé a ku a kee líio.

19 Asa Mṣizi ikoyā i to gbé gṣ wásawasao. Ǿ wà suabayā pọ de a káaula zebòwēe wà sṣò Luazi.

20 Bee gbēa Lua i bee ke legbēsaio. Gbé kínió gṣ sa'onao ũ legbēsaie,

21 āma Yesu gṣ sa'ona ũ ní legbēaoe, asa wà mē:

‡ 7:17 Sou 110.4

Dii legbè, a lelileo,
à mè rýṣṣ de sa'ona ù gṣṣpiiε. §

²² Beewa Yesu kpégaausíwēε ké Lua bàa kua ní gbéṣṣ
tia maa de a káaua.

²³ Bee gbεa sa'onaṣ dasi yāa, ké ga lí to aao kú ní zí
guu gṣṣpiio yáí.

²⁴ Ama lá Yesu ìṣ ku gṣṣpii, àà sa'onke gēεblea vío.

²⁵ A yáí tò a fṣ gbéṣṣ pṣ aai sṣ Luazi ní a gbāaṣṣ suaba
wásawasa, asa ìṣ ku gṣṣpiiε, ìṣ kulekené Luaε.

²⁶ Sa'onkia bee taa mé kṣsīwanṣ. Àà kua adoae.
A yāvái ge gbāsi vío. Lua àà kè duunkenaṣwa, à àà
sè musumusu e a kfi.

²⁷ Àà bàa kú ní sa'oa lá gu lé dṣo lán sa'onkia
kiniṣwao. Gbépiṣ ì sa'o níziá duuna yáí ní ní gbéṣṣ
pṣṣ. * Aapi sṣ a kè gēn doe, ké à azia kpà.

²⁸ Mṣizi ikoyā ì gbéṣṣ kpa sa'onkiaṣ ù an gbāasaikε
guue, āma ké Lua legbè ikoyāpi dilea gbεa, ṣ à a Né
pṣ gṣṣ wásawasa e gṣṣpii kpà.

8

Yesu mé wá Sa'onkia ù

¹ Yá pṣ wáε o min ke: Wá sa'onkia bee taa ví zṣlea
báawa musu Lua Zṣṣde ṣplaii.*

² I zikε luakukfi zwàakpε síana pṣ Dii dṣu, i ke pṣ
pṣ gbēnazinaṣ dṣ no.

³ Lá mṣa ní gbao ní sa'oao yáí wí sa'onkia pii kpái,
a maa aapi aṣ pṣ ví à kpa sṣε.

⁴ Tó a ku dúniau, àṣ de sa'ona ùo, asa sa'ona pṣ
aai mó ní gbao lá ikoyā dilewaṣ ku kṣ.

§ 7:21 Sou 110.4 * 7:27 Lev 9.7 * 8:1 Zin 2.32-33

⁵ Zi pọ aale keá pọ pọ kú musu taae, a zozonaε. A yáí tò, ké Mɔizi ye zwàakpe dɔ, Lua òè aà pọ pọ a a taa kèè gbε musu ke màa píi.†

⁶ Yesuá Lua bàakuawanɔ kóε. Lá Lua bàakuawanɔpi gbia de aà bàa kua ní gbéε káaua, zí pọ wa dàè gbia de sa'onkiapiɔ pọa. Lua bàakuawanɔpi legbēa de a zia ɔ.

⁷ Tó Luabaakuanɔ káaupi papaa yāae, a plaade a zεkeo.

⁸ Ké Dii Isailiɔ tàae è, à mè:

A gɔɔ lé mó ké má yá dafu dile
ma bàa kua ní Isailiɔ ní Yudaɔ musu.

⁹ Aɔ de lán yá pọ má ðile an deziɔne
gɔɔ pọ ma ní kú ní ɔwa ma ní bóle Egipiwaɔ.

Asa aai ze ní yá pọ má ðilenéoo,
ɔ ma ní tó we.

¹⁰ Ma bàa kua ní Isailiɔ gɔɔ beε gbεa yán ke:

Má a ikoyáɔ dané ní nòse guu,

má ké ní sɔwa.

Má de ní Lua ũ,

aaiɔ de ma gbéε ũ.

¹¹ An gbēe a yādada a deεo,

an gbēe a ma dɔa da a gbéεo,

asa ampíi aɔ ma dɔe,

néfēnen gbēzɔ píi.

¹² Má sùuukerínɔ ní ní tàaeɔ,

má ní duuna yáda ɔo.‡

¹³ Ké Lua yá dafupi ò, à a káau zibòe. Pọ pọ zikù a í kòle, a kpaá gui zào.

† 8:5 Bɔa 25.40 ‡ 8:12 Zel 31.31-34

9

Luabaakuarńo káau sa'oa

¹ Luabaakuarńo káau yādilea vī aà sísia ní aà sísikíi pó kú tóleo yá musu.

² Filia ní táabũnu pó wī kàa kálèwà Luaeo* ku kpele pó wī me gu pó a kua adoau.

³ Kpea pó wī me luakukĩpi ku zwàa plaade kpe.†

⁴ A guu tulaletikateakii‡ pó wa pì ní vuao kuu ní Luabaakuarńo kpagolo pó vua kúlewà búlubuluo.§ Vua lo pó mana ku a guu ku kpagolopi guu* ní Aalona go pó labò† ní Lua yādilea gbè pèpèeo.‡

⁵ Kpagolopi musu malaika gásiade gawideo kua duunkẽmakĩia.§ Pópio bókèkea dodo gɔon lao.

⁶ An kálea màa guu, sa'onao Ìo gẽ a kpele mòomoo ní sa'ozí kai.*

⁷ Sa'onkia mé ì gẽ a kpea wè do gẽn do, mé ìli gẽ ausaio.† I aupi fáfã azia duuna yáí ní a gbéó pó pó aa kè d̄saikè guuo.

⁸ Lua Nisina lé ɔw̄w̄e gɔo pó kpépi kpele yá kú, luakukĩi zé w̄eao.

⁹ Bee lé yáleeũw̄e ní tia yáo à mè, pó pó wī Lua gbao ní sa'obo pó wī kpaɔ lí f̄o ní n̄se dànè doũ wásawasao.

¹⁰ Yá beeo yá mekaa yáe. Pòblea ní imiao ní gbãbɔa bui dasio yáe. Wa ðile e zé dafu gɔo àò kaε.

* 9:2 Bɔa 25.33-40 † 9:3 Bɔa 26.33 ‡ 9:4 Bɔa 30.1-6 § 9:4 Bɔa 25.10-16 * 9:4 Bɔa 16.33 † 9:4 Nao 17.18-20 ‡ 9:4 Iko 10.3-5 § 9:5 Bɔa 25.18-22 * 9:6 Nao 18.2-6 † 9:7 Lev 16.2-34

11 Ǿ Kilisi mò yāmaa pò kà tia sa'onkia ũ. A vī zwàakpe pò zōó mé a wásawasa de a káaua kpeεlea. Gbēnazina mé i dōo, dúniaε bee pò no.

12 I gē luakukii ní ble ge zu auoo, à gè ní azia auo gēn doe, à gbéò bòò e gōōpii.

13 Lá wī ble ní zuswano au‡ ní zununu túfuoŒ fá gbé pò gbâlèowa wà gbābóné,

14 wa Kilisi pò o lœ? A azia kpà Luawa sāasai ní Nisina pò Ìo ku gōōpii gbāao. Aà au Ì wá sō pípiwēε yá giano lāasoo musu, ké wà zike Lua bēεε.

Luabaakuarño gbεzā sa'oa

15 Ayāmeto Kilisiá Lua bàa kua ní gbéò gbεzā kóε, ké gbé pò Lua ní sisio àizāna pò à a legbè e yái. A gà ké à ní bo, i tàae pò aa kè Luabaakuarño káau yá musu kēamá.

16 Tó wa ye zike legbe pò gbé dilewa, sema wà dō ké ade ku bo,

17 asa ga gbεa ō legbe Ìo gbāa ví. Tó legbedilena bēε, legbe lío gbāao.

18 Ayāmeto wà yá pò Lua dīlené káaupi sakè ní auo.

19 Ké Mōizi ikoyā pò Lua dīleo ò gbépii wáa, à sākā tēa ní ése úao se zō gáaena ní blesano au yāalea ní íowa, a fà Mōizi ikoyāwa ní gbēnazinao píi

20 à mè bee mé Luabaakuarño yá sa'o'au ũ.*

21 Māa Mōizi au fà zwàakpewa ní sa'o zikebōo píi.†

22 Ikoyā guu au mé Ì gbābo pò daside píε. Aubōesai duunakēamá kuo.‡

‡ 9:13 Lev 16.15-16 § 9:13 Nao 19.9, 17-19 * 9:20 Bōa 24.6-8

† 9:21 Lev 8.15 ‡ 9:22 Lev 17.11

Kilisi duuna midεa azia kpaα sa'obɔ ũ guu

²³ Lá à kù wà gbābɔ pɔ́ pɔ́ kú luabε taapionε beewa, sa'obɔ pɔ́ a maa dε beea kɔ́sɪ ń luabε pɔ́pɪε.

²⁴ Asa Kilisi i gē luakukii taa pɔ́ gbēnazina d̀̀uo, à gè a sianau luabεε, ké àɔ ku tia wá Zennode ũ Lua kíiε.

²⁵ Sa'onkia i gē luakukii ń pɔtuο auo wē ń wēοε, āma Kilisi i gē azia kpaα m̀̀om̀̀o yáio.

²⁶ Tó beewaε, d̄s̄ àlε taasikε m̀̀om̀̀o za dúniakalεgɔɔ. Siana guu à m̀̀ gēn doε gɔɔ pɔ́ dúnia kà a kákii, à azia kpà sa'obɔ ũ à duuna midεò.

²⁷ Lá Lua d̄ilε gbēnazina lí ga gēn do, i gbasα yákpalekεaànɔ,

²⁸ màa Kilisi azia kpà gēn do, à dasi duuna d̄i a miwa.Š A εα m̀̀ a gēn plaadei, i kε duuna yán lo, ké à gbé pɔ́ an wé d̄azio suaba yáie.

10

¹ Mɔizi ikoyáá yāmaa pɔ́ lé m̀̀ nisinaε, i kε yápie súsuο. A yáí tò sa doŭpi oa m̀̀om̀̀o wē ń wēο lí f̄s̄ gbé pɔ́ lé s̄s̄ Luazio g̀̀ wásawasa bauo.

² Tó sa bee oa gbáb̀̀ lousisinaonε gēn do e gɔɔpiie, d̄s̄ an ǹ̀ε d̀̀adoŭ, aa a oa tò.

³ Siana guu sa'οapi mé lo gbé̀̀ duuna yá d̄ngú wē ń wēο.

⁴ Asa zuswana ń blesanao au lí f̄s̄ duunakè̀̀má bauo.

⁵ A yáí tò, ké Kilisi lé m̀̀ dúnia guu, a ò Luaε: N ye sa'oa ge gbaio,

š n me d̀̀mεε.

⁶ Sa pɔ́ wí a pɔ́ kátεu à tékũ

ń sa pọ wĩ o duuna yá musuo lí kánguo.

7 Ɔ ma m̀, má ḱ!

Lua, ma mo n pọeã keie,

lá wa k̀ Mɔizi ikoyāu ma yá musuwa.*

8 A ò ǵia, sa'oa ń gbao ń sa pọ wĩ a pọ kátɛu à t́kũo
ń sa pọ wĩ o duuna yá musuo lí ká Luaguo, a yeio,
baa ḱ ikoyā mé d̄ile.

9 Ɔ à gbàsa m̀, á ḱ, a mo aà pọeã keie. M̀a à a káau
bãd̀ a plaade d̄ilea yáí.

10 Lua pọeãpi kea guu Yesu Kilisi azia kpà sa'obo ũ
ḡɛn do, a tò wá kua adoa Lua gb̄é ũ.

11 Gɔɔpii sa'onao ɔ kú ń z̄i guue, aao sa doũ pọ lí
f̄o duunak̀má bauo o m̀oɔɔ.†

12 Kilisi s̄o à sa'ò duuna yá musu ḡɛn doe e gɔɔpii,
s̄o à g̀ z̀le Lua ɔplai.

13 Za gɔɔ bee àle dá we e Lua à a ibeɛo kee aà
gbadibo ũ.‡

14 Asa sa ḡɛn do oapi guu, a tò gb̄é pọ a gbãb̀n̄é
g̀ wásawasa e gɔɔpii.

15 Lua Nisina lé yápi ow̄e ɔ à m̀:

16 Ma bàakuar̄no gɔɔ beeo gb̄ea yán ke:

Má a ikoyāo dané ń ǹse guu,

má ḱ ń s̄owa.§

17 Ɔ à gbàsa m̀:

Má ń duuna ń ń t̄aao yãda ɔo.*

18 Lá à ń duuna k̀má, sa'oa ń yáí zeví ɔo.

S̄a Luazi

* 10:7 Sou 40.7-9 † 10:11 Boa 29.38 ‡ 10:13 Sou 110.1 § 10:16
Zel 31.33 * 10:17 Zel 31.34

19 A yáí tò ma gbé̄o, ní Yesu au gbāao wá gēa luakukii zé ví ní sōo dilēa.

20 A wēni zé dafu pó Lua kpé zwāa baa vī b̀wēe a me guu.

21 Lá wá sa'on zōo ví Lua uakūna ũ,

22 wà sō Luazi ní ǹsemendoo ní aà náaikēa sea-saio ní sō pó wa pīpi wà làasoo vāi b̀uo ní me pó wà a zu'ò ní í wásawasaoo.†

23 Wàò zia'ea yá pó wa zèò kūa s̀deedeesai, asa Lua a lēgbè, mé náaidee.

24 Wà laaidokōwa, wí tēkpakōu yeakōi ní maakēao yá musu.

25 Wásu pākpa wá kōkāakeai lá gbēo ì kewao. Wà ledakōwa, atēsa lá á è Dii mōgōo lé kākū.

26 Tó wa síana mà mé wá d̀s, tó wa gi lé duunake, sa'oe ku à duunakēwá lo.

27 Pó pó g̀wēe mé de yákpale ní sōkēnguo ní té gbāa pó a Lua ibeoo kaaleo dāa ũ.‡

28 Wí gbé pó gī Mōizi ikoyā dai de aà wegwasai gbēon pla ge àaō seeladeke musu.§

29 Tó gbé ōzò Lua Néwa mé à Luabaakuarínō au* pó gbāb̀e gwà foooũ, mé à Nisín gbēkēkenede s̀sō, àò d̀s ké wa ìadawà zōo de beea maamaa.

30 Asa wá yáabee'ona d̀s à mè, áme á t̀simá, áme á fiaboné. Wa ò lo, Dii a yákpaleke ní a gbé̄o.†

31 Lélé daa Lua b̀eē ouá yāpāsīe.

32 A làasooke á kua yāawa. A wékēa gbēa a taasi f̀s á d̀eē zōo kaa guu.

† 10:22 Lev 8.30, Eze 36.25 ‡ 10:27 Isa 26.11 § 10:28 Iko 19.15

* 10:29 Ba 24.8 † 10:30 Iko 32.35-36

33 Zieo wĩ á s̄s̄s̄, wĩ á wetā dasi guu. Zieo i ze ní gbé pó wàle ní wetā màa.

34 A wēnad̄ dakpeunaone. Ké wà á p̄o s̄iwá, a zeò ní p̄nao, asa á d̄s̄ ké á àizee maa pó ìo ku ḡo p̄ii v̄i.

35 A yáí tò ásu to sea ḡe w̄o pó ài v̄ié z̄o guuo.

36 Sema ào mēna v̄i, í pó pó Lua a legbè e aà p̄eã kea gbea.

37 Asa à ḡò ȳo, a ḡeḡeo,

ké gbé pó lé m̄o pila.

38 Gbé pó má tò yá b̄aàno na

ma náai pó àle ke yáí a o ku,

āma tó à p̄o b̄o z̄ākè,

a kamaguo.‡

39 Gbé pó aai p̄o b̄o z̄ākē aa n̄zia kaaleon wá ũo. Gbé pó aale Lua náaike aa àizāna eon wá ũ.

11

Gbé káau luanaaikea

1 Luanaaikea mé wedbaaazi seasai ũ. A de yá pó w̄li wesieo sia síana ũ ũe.

2 Gbé káau luanaaikea mé tò Lua ní sáaukpà.

3 Wá luanaaikea mé tò wá d̄s̄ ké aà yā'oa mé dúnia kàle. Pó pó w̄li wesieo ñ à pó pó w̄li wesie kèò.*

4 Abeli luanaaikea mé tò aà sa'oa Luawa maa dè Kainu p̄oa.† Aà luanaaikea yáí Lua aà sáaukpà, à aà d̄ile gbēmaa ũ, ñ à aà gba s̄i. Baa ní aà gaao, àle yā'ow̄e e tia Lua náai pó a kèpi yáí.

‡ 10:38 Abk 2.3-4

*

11:3 Daa 1.1, Sou 33.6, 9, Zaa 1.3

† 11:4

Daa 4.3-10

⁵ Enoki luanaaikεa mé tò Lua àà sè, ké asu gao yáí. ‡ Wi àà e ɔo, ké Lua àà sè yáí. E Lua àò àà sé, à àà sáaukpà à mè àà yá kàagu.

⁶ Gbēe yá lí ká Luagu àà náaikεsaio. Sema gbéé pò lé s̄aàzi si ké a ku, mé ì flabo a k̄i wèelenaɔnε.

⁷ Ké Lua lεdà Nɔeewa yá pò wi e yāao musu, ñ à Lua náaikè à àà yāmà, à gó'ilenà kè à a uadeɔ m̄isiò. § Aà luanaaikεa mé tò yá z̄lε d̄úniawa, mé Lua tò yá b̄aàɔ na a náai pò a kèpi yáí.

⁸ Ké Lua Ablahaũ s̄isi àà gé b̄usu pò á kpawà àò v̄i guu, * ñ Ablahaũ Lua náaikè à Lua yápi s̄i. Ké à b̄ò bε, a gu pò àε géupi d̄ò zio.

⁹ A Lua náaikè, ñ à bekpà b̄usu pò Lua a legb̄èepiu nib̄o ũ† zw̄aakpεde ũ. M̄aa Izaaki ní Yakɔbuo ɔ, asa Lua legb̄èapi ḡò ní pò ũε.

¹⁰ Asa w̄éle pò Lua de a k̄una ũ a kalena ũ ì zedɔa ñ Ablahaũ wé d̄oi.

¹¹ Sala luanaaikεa mé tò a è n̄osi, ‡ baa ké flie mé à zikù, asa a d̄ò Lua pò legb̄èepi náai v̄i.

¹² Baa ké à zikù, ḡɔε m̄endopi buikè dasi lán saanaɔ ge ísiale ũf̄aawa, wa f̄ò d̄ɔd̄o. §

¹³ Gb̄épiɔ ḡaga píi ní luanaaikεa guu pò pò à a legb̄èéɔ esai. Aa è k̄aaa aa gb̄aakp̄ai. Aa mè nib̄o b̄òm̄ɔn ní ũ t̄ɔle la.*

¹⁴ Gb̄é pò lé o m̄aaɔ lé ɔɔw̄εε w̄ale ní de be nidεε.

¹⁵ Tó b̄usu pò aa b̄ou bεε aale kε, d̄ò aa ze'è aa èa tà we.

‡ 11:5 Daa 5.21-24 § 11:7 Daa 6.13-22 * 11:8 Daa 12.1-5

† 11:9 Daa 13.18 ‡ 11:11 Daa 18.11-14, 21.2 § 11:12 Daa 15.5, 22.17, 32.13 * 11:13 Daa 23.4, S̄ou 39.13

16 Siana guu aale bùsu pọ a maa de beea ya luabεε. A yáí tò, tó wà mè Lua de ní Lua ũ, ìli ke Luapie wí ũo, asa à wé̄le kèkené.

17-18 Ké Lua Ablahaũ lè a gwà, ̄ Ablahaũ Lua náaikè à Izaaki kpà sa'obɔ ũ.† Lua legbèè yãa à mè Izaaki kíi aà bui a bɔu.‡ N beeo à zè ní a né m̀ndonapi kpaa.

19 A è Lua gbãa a f̄ ̄ ̄ vu, ̄ à èa Izaaki è a yáasi ũ.

20 Izaaki Lua náaikè, ̄ à Yakɔbu ní Esauo gbà sa'ole.§

21 Yakɔbu Lua náaikè. Ké à kà gaa, ̄ à gbãa'è a gopanawa, à kùle Yosefu néɔ gbà sa'ole.*

22 Yosefu Lua náaikè. Ké a ye gai, ̄ à Isailio bɔa Egipi yã'ò ní lá aa ke ní a ̄ ̄ .†

23 Mɔizi de ní aà dao Lua náaikè, ̄ aa aà ùle e mɔ àā aà ia gbεa, ké aa è a kefeũ yáí.‡ Aai viake iko pọ kía d̄leεo.

24 Mɔizi Lua náaikè. Ké à z̄ɔkũ, ̄ à ̄ wà a dile Falāɔ nenɔε né ũ.§

25 A s̄i wà a wetã ní Lua gbéɔ de kua ní pɔnao duuna guu ̄ ̄ plala.

26 A dile ké wí pọ w̄i damá Kilisi yáí de Egipi àizeεa, asa zia asea aà wé péwà.

27 Aà luanaakea mé tò à b̀ Egipi,* i viake kía pɔkũmaεo, à zè ̄ ̄ ̄ lá à Lua pọ w̄ili e ní wéoo èwa.

† 11:17-18 Daa 22.1-14 ‡ 11:17-18 Daa 21.12 § 11:20 Daa 27.27-29, 39-40 * 11:21 Daa 47.31, 48.1-20 † 11:22 Daa 50.24-25, Bɔa 13.19 ‡ 11:23 Bɔa 1.22, 2.2 § 11:24 Bɔa 2.10-12 * 11:27 Bɔa 2.15

28 Àà luanaaikεα mé tò à Gēamusu dikpe dile ní aumamaa kpeεε gbowao, ké gbēdena su oká ní negōε sēiaowao yáí.†

29 Isailio Lua náaikè aa bùa Isia Tēawa lán toole giiwa. Ké Egipio yòwà màa, ò í kùamám.‡

30 Isailio Lua náaikè aa lĩa Yelikoi e gōo sopla, ò a bíi kwè.§

31 Káalua Lahabu Lua náaikè à zāmadeo dile niēniē, ò i kaale ní luanaaikensaiio.*

32 Má o kpelewa lo ni? Má ze'e mà Gedeōo† yá'oo ge Balaku‡ ge Sáusōo§ ge Zefete* ge Davidi† ge Samueli‡ ge ānabio.

33 Aa Lua náaikè, ò aa zìblè kíawá, aa yāgōgō gbēōne a zéwa, aa lé pó Lua gbèné gbè'è, aa nòomusuo lé náaa,§

34 aa té pāsí dè,* aa bò fēnda lézi, aa gbāa'è ní yēεsaikε guu, aa pāsikù zì guu, aa buipāle zīgō yà,

35 aa nōeo né gēo vù aa kpāmám.† Wà ìakpà ní gbēōzi, ò aa gī bokli wēlei, ké aa vu, aai bo maa yáí.

36 Wà ní gbēo kè pópōo wà ní gbé ní flaalao. Wà mōkà ní gbēowa wà ní ká kpéu.‡

37 Wà ní papa ní gbēo wà ní dede, wà ní zōe pla ní siio, wà ní dede ní fēndao. Aa bèbe sã báa ní blè báao daa. Aa gō gii, wà ní wetā wà ìadámá.

38 Dúnia i ká ní ūo. Aa lĩalĩaa sēu ní gbēsĩsĩo musuo, aa ku gbè'eo ní tōo guu.

† 11:28 Bōa 12.21-30 ‡ 11:29 Bōa 14.21-31 § 11:30 Yoz 6.12-21

* 11:31 Yoz 2.1-21, 6.22-25 † 11:32 Dōa 6.11 ‡ 11:32 Dōa 4.6

§ 11:32 Dōa 14.1 * 11:32 Dōa 11.1 † 11:32 1Sam 17.12 ‡ 11:32

1Sam 3.1 § 11:33 Dan 6.1-27 * 11:34 Dan 3.1-30 † 11:35 1Kia

17.17-24, 2Kia 4.25-37 ‡ 11:36 1Kia 22.26-27, Zel 20.2, 37.15-16,

38.6

³⁹ Baa ké Lua gbépio sáaukpà nípii a náai pò aa kè yáí, aai pò pò à a lègbèné eo,

⁴⁰ ké aasu gō wásawasa wá saio yáí. Lua d̀baa dilè wà yá pò a maa de ní p̀oa ee.

12

Lua a gbé totoa

¹ Ayāmeto wápio s̄, lá seeladeo gupàwázi dasi màa, wà okpa pò pò ì kpáwēzi ní duuna pò ì kpàlikpawē àanno p̀í, wí bakpaaí pò Lua dilèwē ke ní menao.

² Wà wépe Yesuwa. Omè b̀ ní wá luanaaikèa zéó mé à b̀lèi. A gaa líwa f̄, i a wíyā dao p̀na pò dilèae ea yáí, ò à gè z̀lè báawa Lua oplaai.

³ A làasooke aà yáwa, lá à menakè ní duunkena pò ìbèlè bee taa s̀ano, ké ásu kpaasa á kúsu kwéó yáí.

⁴ Asa á d̀ekaa ní duunao guu, i ze gi e a ge gaò yāao.

⁵ Ǹsse níniyā pò wa òé lá á de néo ūwae bee s̀águ yà? Wà mè:

Ma né, tó Dii lé n toto,

nísu dilè p̀ao.

Tó àlè n gba laai,

nísu to n ká gao.

⁶ Asa gbé pò Dii yei ò ì toto, ì gbé pò a sí a né ū swágaga.*

⁷ A ìadama dilè totoa ū. Lua mé lé bee kéé, ké á de aà néo ū yáí. Néé ku aà mae gi aà totoia?

⁸ Tó i á toto lá a né k̀niowao, á de aà néo ūo, g̀inasooneon á ū.

* **12:6** Yaa 3.11-12

9 Wá dúnia la maeo ví aa wá toto, ò wa ní yāmà. Lá maae, wà misiile wá Mae pò kú musue de beea, wíò ku.

10 Wá maeo wá toto gòpla pò ù an òno léu. Lua ì wá toto wá káfia yáie, ké wá kua e àò adoa láawa.

11 Totoae lío póna ví a gòo, pòsia bàasio, āma gbé pò totoapi ní kekè ì a gb'e zá bóa maa ní nòsedaadoùo ù.

12 Ayāmeto à á o pò gò dázio ní á gbá pò gò tèeoo gba gbāa,†

13 Í zése súsu,‡ ké á gbé pò lé tōleo su pāaleo, aai e gò ní aafiao.

14 A wēle àò na ní gbépiio, á kua io adoa, asa tó gbé kua adoa, a Dii eo.

15 A laaika á gbēe su kua Lua gbēkekēanéwa aà gò á guu kona ù,§ í ìada gbé dasiowa à ní òkpao.

16 A gbēe su àò de gbāsikēna ù ge luayādansai ù lán Esauwao. A a yoakeze yā ble gēn do blea yái.*

17 A dō ké à sa'ole wēle a maewa gbēzā, ò Lua gīè. Baa ké a wēle ní wé'io, i ze'e à yá pò á kè lileo.†

Luabaakuarínò káau ní a gbēzáo

18 I sò Sinai gbēsísí pò wa fò okāwázio. Ale tékū, a gusia ví ní guduuduuo ní zàao‡

19 ní kàae'òo ní Lua bò gbāao. Ké Isailio bopi mà, aa awakpàè aa mè, asu yāe oné bo,

20 asa aa yá pò a dīlenée bee fōo à mè: Baa pòtuo kà gbēsísípiwa, wà pápa ní gbēo wà de.§

† 12:12 Isa 35.3 ‡ 12:13 Yaa 4.26 § 12:15 Iko 29.18 * 12:16 Daa 25.29-34 † 12:17 Daa 27.30-40 ‡ 12:18 Bóa 19.16-19, 20.18-19 § 12:20 Bóa 19.12-13

21 Lua pilaapiá vía yáe maamaa e Mɔizi mē vía a kũ, ále lualua.*

22 A sɔ̄ Siɔna gbèsisii ní Lua b́éé wéle Yelusaleũ pɔ́ kú musuo ní a malaika dasidasi pɔ́ káaaa weɔ

23 ní Lua neḡḡe śeia pɔ́ an tó kēa weɔ ní Lua pɔ́ de gbépii yákpalekena ũo ní gbēmaa pɔ́ aa ḡḡ wásawasa gyaadeɔ

24 ní Yesu pɔ́ de Luabaakuarínɔ gbēzā kóɔ ũo ní aà au fáfáa† pɔ́ lé yá gbia o de Abeli‡ pɔ́ao.

25 A laaika, ásu gí yápi maio. Lá gbé pɔ́ aa ḡí Lua ledama mai tɔ́le lapio i bɔo, wápio sɔ̄, lá Lua lé ledawá kua za musu, § tó wa bɔ aà kpe, wa wá pɔ́ o be?

26 Aà bɔ tɔ́le lualua yáa, ã à legbè à mē á gu lualua ḡñ do b, i ke tɔ́le ado no, ní musuo e sa.*

27 Ké à mē ḡñ do b, bee lé owéé Lua pɔ́kea pɔ́ a lualuapio ḡzeae, ké pɔ́ pɔ́ lí luao e ḡḡ.

28 A yáí tò, lá wále kpala pɔ́ lí deo ble, wà Lua sáaukpa, wíɔ kúleè lá a yeiwa, wíɔ misiileè víakeaè guu.

29 Asa wá Luaá té pɔ́ ì kúmáe.†

13

Ledaama

1 A wetá àò gbēke ví ní kɔo.

2 A laaidɔ nibɔyaaekewa, asa beewa gbēeɔ malaikaɔ dilé d̄sai.*

* 12:21 Iko 9.19 † 12:24 Mat 26.28 ‡ 12:24 Daa 4.10 § 12:25 Bɔa 20.22 * 12:26 Age 2.6 † 12:29 Iko 4.24 * 13:2 Daa 18.1-8, 19.1-3

3 A to gbé pò wà ní ká kpéuo yá dɔ́agu lá á kúnno kpéuwa, ní gbé pò wàlè ìadamáò lá áme wàlè ìadawáwa.

4 Baade lí gɔ̄e ní a nɔo kua ní k̄so yáda gbia. Ḡoe ní a nao su ní wúlek̄ii gbãl̄eo, asa Lua a yákpaleke ní káaluao ní gbãsíkenao.

5 Yea ɔ̄ai su dɔ́aaé. A ze ní pò pò á v̄io, asa Lua m̄e: Má n tó weo, má p̄akpanzi bauo.†

6 A yáí tò, wi s̄odile wà me: Dii mé ma M̄isina ũ, v̄ia a ma k̄ũ. Bó gb̄enazina a f̄o kem̄ei?‡

Sastana'oa

7 A tó á dɔ́aana pò aa Lua yá'òéyá dɔ́agu. A ní kua tàasika e a léwa, í Lua náaike lánwa.

8 Yesu Kilisi doũ gia ní gbão e gɔ̄opii.

9 Asu to wà á s̄ásá ní yákanla dasi daan̄eo. A maa wá s̄o gbãa'e Lua gb̄eke guue, i ke sa'oble pò lí àie ke gbé pò z̄eoōneo no.

10 Zwàakpe sa'onao ze v̄i aa sa'ok̄ii pò wá v̄i ble bleo.

11 Sa'onkia ì ḡe luakuk̄ii ní p̄otuo auo duu-nak̄ama yáí, ɔ̄ wi a ge ték̄ũ bòo kpe. §

12 Ayãmeto Yesu gà wénkpe s̄o, à gbãbò gb̄éone ní azia auo.

13 Wà b̄o wà gé aà k̄ii bòo kpe, wí i wá k̄uaano s̄o.

14 Asa wá wéle pò ìo ku v̄i lao, wéle pò lé mó ɔ̄ wá wé d̄oi.

† 13:5 Iko 31.6, 8, Yoz 1.5 ‡ 13:6 Sou 118.6 § 13:11 Lev 16.27

15 Ayāmeto wàᵛ Lua sáaukpa láasai ní Yesu gbāao wá sa'oa ũ. Gba pó aà sísinaᵛ ì m̀òᵛn we.

16 A laaidᵛ maakea ní gbēkēkēakᵛōowa. Sa bee taa oa mé ì ka Luagu.

17 A á d̄oanaᵛ yāma, í misiilené, ké aa e zíkē ní p̄onaᵛ, asa aa de gbé pó aa ní zī yá séle siu Luaᵛō ũe. Tó aale zíkē ní lésuuo, a àikéó.

Lezaamá

18 A wabikēwēe. Yāe lé wá s̄ō v̄io, wi wēele wàᵛ kú wá d̄ᵛwa yápii guue.

19 Má gbèawá, à wabikēmee, atēsa mà e suwá kpakpa.

20 Lua aafiade pó wá Dii Yesu b̀ gau Sādānki ũ a bàakuawanaᵛ gᵛᵛpii au sabai,

21 aà á kēkē ní maa píio, ké à a p̄eā kē, i yá pó kàagu kē wá guu ní Yesu Kilisi gbāao. Ōme gawi v̄i gᵛᵛpii, āmi.

22 Ma gbéó, ma wabikèwá, àᵛ l̄edama yápi k̄ua ní menao, asa lá pó má kèé bílao.

23 Aᵛ d̄ō ké wá wá gbēdo Timᵛtee gbàe. Tó à kà la tia, wá ḿ á gwai s̄anu.

24 A f̄okpa á d̄oanaᵛwa píi ní Lua gbéó píi. Itali bùsudeᵛ f̄okpàwá.

25 Lua gbēkēkēé ápii.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9